

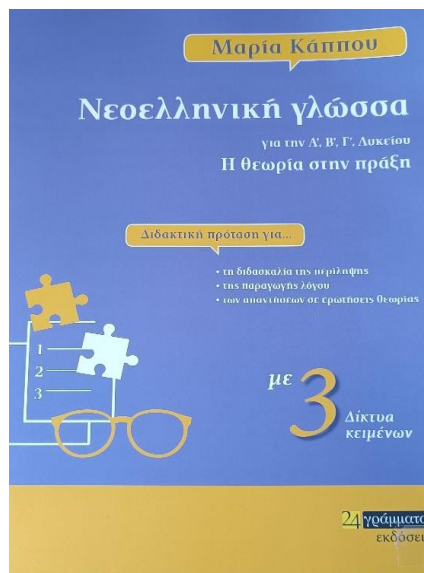
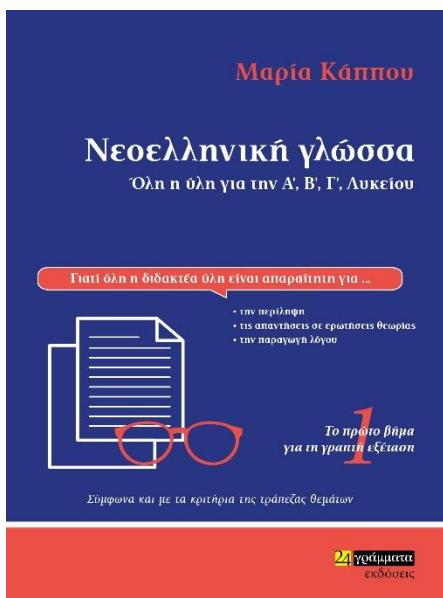
ΚΑΠΠΟΥ ΜΑΡΙΑ

2ο Θέμα-ερωτήσεις θεωρίας-ορολογία

As ελέγξουμε, αν γνωρίζουμε την ορολογία για να κατανοούμε
το περιεχόμενο των ερωτήσεων

Στο βιβλίο αυτό είναι
συγκεντρωμένη όλη η
διδασκόμενη θεωρία
με
κειμενοκεντρική διδασκαλία και
παραδείγματα από διαφορετικά
κειμενικά είδη

Στο βιβλίο αυτό
(Γ μέρος σελ. 133-215)
παρουσιάζουμε αναλυτικά και με
παραδείγματα απαντήσεων από
το ΙΕΠ, πώς αξιοποιούμε τη
διδασκόμενη θεωρία για να
απαντούμε εύστοχα και
τεκμηριωμένα σε ερωτήσεις
θεωρίας.

Εννοείται, ότι μπορείτε να βρείτε τη θεωρία και σε άλλα βιβλία
σχετικά με το μάθημα Νεοελληνική γλώσσα

1.
Μαθαίνουμε για τη σύνταξη ποικίλων κειμενικών ειδών
(άρθρα, ομιλίες, επιστολές, δοκίμια, πληροφοριακά κείμενα κ.λπ.)

Ο Πομπός (που έχει μία ιδιότητα) επιλέγει

- Το θέμα
 - και το κειμενικό είδος
- ανάλογα με
- το μέσον δημοσίευσης
 - τον δέκτη
 - τον σκοπό/την πρόθεσή του (π.χ. να πληροφορήσει, να διατυπώσει δημόσια τις απόψεις του, να συμβουλευθεί, να παρακινήσει σε δράση κ.λπ.)
 - και την επικοινωνιακή κατάσταση

2.
Γνωρίζουμε το περιεχόμενο των ερωτημάτων θεωρίας
από τον τρόπο εξέτασης του Γλωσσικού μαθήματος

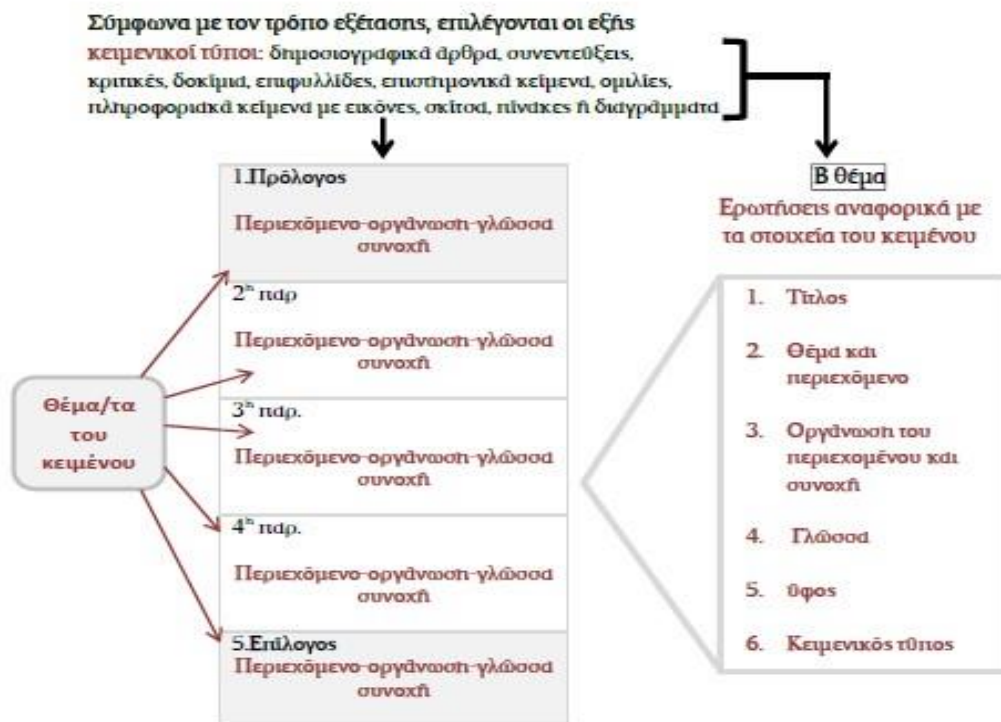
1^ο ερώτημα: Περίληψη και ερωτήσεις κατανόησης περιεχομένου

2^ο ερώτημα: Ερωτήσεις αναφορικά με τη δομή/οργάνωση και τη συνοχή του κειμένου ή των παραγράφων

3^ο ερώτημα: Ερωτήσεις αναφορικά με τις λεξικογραμματικές επιλογές του/της συγγραφέα

Δηλαδή

Οι ερωτήσεις του **B θέματος** αναφέρονται στα στοιχεία των μη λογοτεχνικών κειμένων

Αντιφάσεις...σχετικά με την ορολογία

Οδηγίες ΙΕΠ σελ.55 Οδηγίες διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων 2022-2023

Για το δεύτερο θέμα διευκρινίζονται τα εξής:

Δε δίνονται ερωτήματα που στηρίζονται σε μεταγλωσσικούς όρους* ή ζητούν την αναπαραγωγή τους (π.χ. τρόποι ανάπτυξης παραγράφου, χαρακτηρισμοί συλλογισμών ως προς τη μορφή ή τη συλλογιστική πορεία, χαρακτηριστικά κειμενικού είδους, τροπικότητα, ονοματοποίηση κ.ά). Αυτό δε σημαίνει ότι δε διδάσκονται οι μεταγλωσσικοί όροι, όπως και βασικές λεξικογραμματικές γνώσεις, τις οποίες οι μαθητές και οι μαθήτριες **ήδη γνωρίζουν από προηγούμενες τάξεις και τις αξιοποιούν με σκοπό αφενός να διαβάσουν (κατανοούν, ερμηνεύουν, κρίνουν) και αφετέρου να παράγουν αποτελεσματικά κείμενα.**

Οι μαθητές και οι μαθήτριες χρήσιμο είναι να εξοικειωθούν με τις γνώσεις που περιέχονται στο γλωσσάρι, να τις χρησιμοποιούν λειτουργικά ως εργαλεία ανάλυσης των κειμένων, προκειμένου να αντιλαμβάνονται τον ρόλο που έχουν στη διαμόρφωση του νοήματος

Οδηγίες διδασκαλίας Λυκείου, 2023-24:

Για το 2ο θέμα (διαδικασίες κατανόησης του νοήματος, της οργάνωσης και της μορφής των κειμένων) διευκρινίζονται τα εξής:

α. Δεν δίνονται ερωτήματα που στηρίζονται σε μεταγλωσσικούς όρους ή ζητούν την αναπαραγωγή τους (λ.χ. τρόποι ανάπτυξης παραγράφου, χαρακτηρισμοί συλλογισμών ως προς τη μορφή ή τη συλλογιστική πορεία, τροπικότητα, ονοματοποίηση κ.ά.). Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να διδάσκονται οι μεταγλωσσικοί όροι, όπως και βασικές λεξικογραμματικές γνώσεις, τις οποίες οι μαθητές/τριες **ήδη γνωρίζουν από προηγούμενες τάξεις και τις αξιοποιούν, προκειμένου να διαβάσουν κριτικά ένα κείμενο και να παράγουν αποτελεσματικά κείμενα. Για αυτόν τον σκοπό, καλό είναι να αξιοποιηθεί διδακτικά και το «Γλωσσάρι», κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού, καθώς περιέχει γνώσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία ανάλυσης των κειμένων, στο πλαίσιο της κειμενοκεντρικής και επικοινωνιακής διδακτικής προσέγγισης.**

β. Το γεγονός ότι δεν δίνονται ερωτήματα που στηρίζονται σε μεταγλωσσικούς όρους δεν σημαίνει ότι τέτοιοι όροι δεν μπορούν να τεθούν σε ερώτημα με διαφορετική διατύπωση, σαφή για τον/τη μαθητή/τρια, **με το οποίο ζητείται ο συσχετισμός ενός μεταγλωσσικού όρου με το θέμα, την πρόθεση του πομπού, το είδος του κειμένου κ.ά.**

Επιστημάνσεις

Μεταγλωσσικοί όροι-μεταγλώσσα: λέξεις, όροι, σύμβολα που χρησιμοποιούνται στη γλώσσα για να μιλήσουμε, να περιγράψουμε ή να αναφερθούμε στην ίδια τη γλώσσα, **ορολογία και ειδική μορφή έκφρασης** στις διάφορες επιστήμες.

Όπως συμβαίνει σε όλες τις επιστήμες, έτσι και στις γλωσσικές επιστήμες (Γραμματική, Συντακτικό, Κειμενολογία) χρησιμοποιούνται μεταγλωσσικοί όροι για να διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών.

Η επικοινωνία και η εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και η αξιολόγηση των μαθητών/τριών διεξάγεται με διάλογο στον οποίο **αξιοποιούνται ερωτήσεις που εμπεριέχουν μεταγλωσσικούς όρους.** Επομένως, για να κατανοήσουν και να εντοπίσουν στο κείμενο οι μαθητές/τριες τι ζητείται, αναφορικά με **το περιεχόμενο, την οργάνωση του λόγου, τη συνοχή, τις γλωσσικές επιλογές, τη λειτουργία των σημείων στίξης κ.λπ.** πρέπει να γνωρίζουν την ορολογία

Η ταξινόμηση της ορολογίας έγινε με βάση τα στοιχεία των κειμένων

Η ορολογία βασίζεται στις εκφωνήσεις της Τράπεζας θεμάτων της Α', Β' και Γ' Λυκείου.

1ο ερώτημα: Ερωτήσεις κατανόησης περιεχομένου

Στους πίνακες που ακολουθούν να γράψετε τι σημαίνουν οι μεταγλωσσικοί όροι

Τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις	
Θέμα	30072, Γ
Θέση	27644,25122', Γ'
Θέμα, θέση, σκοπός	30080, 30072 Γ'
Άποψη	30055 Γ'
Στάση 	ο τρόπος με τον οποίο κάποιος αντιμετωπίζει διάφορες καταστάσεις π.χ. δυσκολίες, προβλήματα, διλήμματα κ.λπ 35701 Γ, 26601,24913
Αντιφάσεις 	Καταστάσεις, δεδομένα ή αντιλήψεις από τα οποία το ένα αναιρεί/ είναι αντίθετο από το άλλο 30060 Γ
Κειμενικές αναφορές	35813 Γ'
Πληροφορίες για κάποιο θέμα	27162, 24833 Γ'
Βιώματα	
Μαρτυρίες	
Σχόλια	
Ξένα σχόλια	

Λεκτικά σχόλια	24831 Γ'
Σχόλια με σημεία στίξης	
Συμβουλές	
Προτροπή	23798 Γ'
Αυθεντίες	
Συμπεράσματα σχετικά με...	
Σημασία/εξήγηση του όρου...	35648 Γ, 30068,30056, 24907 Γ'
Μορφές μιας έννοιας	30057 Γ'
Χαρακτηριστικά π.χ. της φιλίας	31368 Γ
Λόγοι, παράγοντες, αιτίες	30162, 24997 Γ'
Προσφορά, π.χ. της επισιτήμης	
Μηνύματα π.χ. μιας παγκόσμιας ημέρας	30064 Γ'
Χαρακτηρισμός προσώπου ή συνεντευξιαζόμενου	30081 Γ'
Ιδιότητα του συγγραφέα	24896 Γ'
Διατύπωση συμφωνίας ή διαφωνίας	24912, 24909 Γ'

Πρόθεση	27645, 26696, 26647, 26645, 26598, 26525,25057 Γ'
---------	---

Σχολιασμός φράσης του κειμένου	Γ λυκείου 30051, 27771,27612, 26526
--------------------------------	--

Συνομιλία κειμένων-σύγκριση

Γ λυκείου

Τι σημαίνουν οι παρακάτω γλωσσικοί όροι	
Τρόπος με τον οποίο συνομιλούν τα κείμενα	Γ λυκείου 35812, 35813, 31368!
Πώς συσχείζονται νοηματικά τα κείμενα 1 και 2	31452 Γ'
Ποια κοινά σημεία αναφορικά με το περιεχόμενο τ...	35587 Γ'
Πώς συνομιλεί Το κείμενο 1 και 2 ως προς το θέμα που πραγματεύονται	
Βασικοί θεματικοί άξονες και κοινό σημείο	26698 Γ'

Διαφορετικό περιεχόμενο	26644 Γ'
Κοινά ή διαφορετικά στοιχεία	27771 Γ'
Να συγκρίνετε το κείμενο 1 και 2 ως προς το περιεχόμενο	31451 Γ'
Ποιες είναι οι οπικές των κειμένων ως προς το θέμα...	είναι οι υποκειμενικές κρίσεις που διατυπώνουν οι συγγραφείς αναφορικά με το θέμα που πραγματεύονται
Να συγκρίνετε τις οπικές ως προς...(θέμα)	35697 Γ'
Ποια στάση τηρούν οι συγγραφείς των κειμένων απέναντι στ...	30226, 35666 Γ'
Περιεχόμενο και οπική	30079 Γ'
Διλήμματα	26601 Γ'

Οπική γωνία https://vprassas.blogspot.com/2011/01/blog-post_9009.html

Άλλα κριτήρια

Πρόθεση των συντακτών	25060 Γ'
Ύψος του λόγου	24895, 23806 Γ'

Συνομιλία με πολυτροπικά κείμενα

Σκίτσο	30063, 26600 Γ'
Εικόνα	30059 Γ'
Φωτογραφία	24995 Γ'

2ο ερώτημα: Ερωτήσεις οργάνωσης/δομής και συνοχής

Στους πίνακες που ακολουθούν να γράψετε τι σημαίνουν οι μεταγλωσσικοί όροι

2α) οργάνωση του κειμένου

Διαβάζουμε προσεκτικά το εισαγωγικό σημείωμα-μας δίνει πληροφορίες

Ανάλογα με τους κειμενικούς τύπους

α1. Τίτλος-δομικός ρόλος και περιεχόμενο

Ποια κείμενα δεν έχουν τίτλο;	
-------------------------------	--

Τι σημαίνουν οι όροι, πώς ενεργούμε; Πώς οργανώνουμε την απάντησή μας; Πώς την τεκμηριώνουμε;	
Δομικός ρόλος	31365 Γ'
Μορφικά στοιχεία Γλωσσική μορφή	31362, 30069 Γ'
Μορφή και επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα	26647 Γ'
Νοηματική συνάφεια με το περιεχόμενο	22780 Γ'
Νοηματική συνάφεια με το θέμα και τη θέση	30067 Γ'
Επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα	30079 Γ'
Περιεχόμενο και επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα	26692 Γ'

Τίτλος και υπότιτλοι →	27699 Γ' Οι τίτλοι και οι υπότιτλοι, αποτελούν μέρος του πραγματικού κειμένου, που χρησιμοποιούνται για να κάνουν σαφή την οργάνωση των πληροφοριών σε ένα κείμενο.
---------------------------	---

α2. Οργάνωση του κειμένου (ανάλογα με το κειμενικό είδος)

Σκοπός του προλόγου ;	Γ' Λυκείου 31368, 31364, 25120
Πρόλογος άρθρου;	
Κύριο μέρος Θεματικές ενότητες;	Μπορεί να ζητηθεί χωρισμός σε θεματικές ενότητες και πλαγιότιτλος Γ' λυκείου 23806,30056
Επίλογος Λειτουργία	

α3. Ερωτήσεις για τη θέση του/της συγγραφέα και τον τρόπο οργάνωσης των κειμένων πειθούς

Ποια είναι η βασική θέση, ποια η πρόθεση του/της συγγραφέα και με ποιον τρόπο οργανώνει το κείμενό του	Γ' λυκείου 35666 ,30226, 30161,30080 35701	
--	---	---

2β) Οργάνωση των πληροφοριών στην παράγραφο-εντοπισμός και αιτιολόγηση των επιλογών και περιεχόμενο

β1. Δομικά στοιχεία, τρόποι οργάνωσης και πρόθεση

Δομικά στοιχεία Ποια είναι;	
Τι σημαίνει αν είναι «ολοκληρωμένη από πλευράς οργάνωσης μία παράγραφος	30063 Γ' Λυκείου
Από ποιες πληροφορίες κατανοώ τον τρόπο οργάνωσης των παραγράφων και την πρόθεση του συγγραφέα;	
Ορισμός Πληροφορίες Πρόθεση	
Διάρθρωση Πληροφορίες Πρόθεση	
Αναλογία Πληροφορίες Πρόθεση	
Σύγκριση Αντίθεση Πληροφορίες Πρόθεση	
Αίτιο-αποτέλεσμα Πρόθεση	Πώς αναγνωρίζω ότι πρόκειται για αίτιο-αποτέλεσμα
Αιτιολόγηση	Πώς αναγνωρίζω πως πρόκειται για αιτιολόγηση;
Παραδείγματα	Ποια η λειτουργία τους; 1..... 2.....

β2. Πειθώ: Αιτιολόγηση και επίκληση στη λογική-περιεχόμενο

Πώς διακρίνω τις απόψεις του/της συγγραφέα από	
τις γενικές αλήθειες	
τις αξιολογικές κρίσεις	
τις απόψεις άλλων	
τον αντίλογο	
τις αυθεντίες	Ποιες είναι; Πώς λειτουργούν; Προσοχή! και επίκληση στο ήθος του πομπού (ΦΕΚ 42641, Αρ. Φύλλου 3411, 10 Αυγούστου 2018)
Πώς αναγνωρίζω	
τα επιχειρήματα	Πώς εκφέρονται;
Τι σημαίνουν οι παρακάτω όροι;	
Λογική συνεπαγωγή Συνεπαγωγική εξήγηση →	Β' λυκείου 15201,16823,15219 Η πορεία των αιτίων που οδηγούν σε ορισμένα αποτελέσματα
οργάνωση του επιχειρήματος λογική πορεία επιχειρήματος	Γ' λυκείου ,23800, 24893
Πορεία συλλογισμού	26524 Γ' λυκείου (παραγωγική)
πειστικότητα	
μαρτυρίες	Αξιοπιστία; 25057 Γ' λυκείου

Πώς αναγνωρίζω τους τρόπους και τα μέσα πειθούς	
επίκληση στη λογική	Ποια είναι τα μέσα;
επίκληση στο ήθος του πομπού	Ποια είναι τα μέσα;
επίκληση στο συναίσθημα	Ποια είναι τα μέσα; Γ' λυκείου ,23797

β3. Συνοχή και συνεκτικότητα

Τι σημαίνουν οι όροι	
Τρόποι συνοχής	
Νοηματική αλληλουχία	
Συνδεδεικμένες λέξεις	
Διαρθρωτικές λέξεις	

Τι δηλώνουν οι γλωσσικοί δείκτες συνοχής	
Ερώτηση-απάντηση	
δηλαδή, με άλλα λόγια, για να γίνω σαφέστερος, με αυτό εννοώ ότι...	
επειδή, αφού, καθώς, γιατί, διότι, δεδομένου ότι	
ή...ή, είτε...είτε,	
για να, να, προκειμένου να, με σκοπό να	
εάν, αν, εφόσον, μόνο αν, με τον όρο να, μόνο εφόσον, σε περίπτωση που, με την προϋπόθεση ότι...	
ώστε, με αποτέλεσμα να, έτσι, με συνέπεια να, κατά συνέπεια	
λοιπόν, ώστε, άρα, επομένως, οπότε, συνοψίζοντας, συμπερασματικά, εν κατακλείδι, τελικά, εντέλει, καταληκτικά	
π.χ., λ.χ., για παράδειγμα, όπως	
όμοια και, όπως, έτσι και, σαν	
παρά, περισσότερο από, προτιμότερο από	
αν και, αλλά, μα, παρά, όμως, ωστόσο, ενώ, μολονότι, μόνο (που), από την άλλη πλευρά, εντούτοις, αντίθετα	
όταν, ενώ, καθώς, αφού, πριν, αφότου, πριν, ώσπου, ωσότου, προηγούμενος, εν τω μεταξύ, εν συνεχεία, στο παρελθόν, σήμερα, στη σύγχρονη εποχή, στο μέλλον κλπ.	
μήπως, ενδεχομένως, πιθανόν	
Πράγματι, φυσικά, βέβαια, μάλιστα	
Αντίθετα	

Τι δηλώνουν οι γλωσσικοί δείκτες συνοχής	
1. Συμπλεκτικοί σύνδεσμοι (και/κι, ούτε, μήτε) 2. Διαρθρωτικές λέξεις (ακόμη, όπως, παράλληλα, επιπλέον, επιπρόσθετα, εξάλλου, άλλωστε, όχι μόνο δεν... αλλά και...) 3. Κόμμα (,) – ασύνδετο σχήμα	

Τι δηλώνουν οι γλωσσικοί δείκτες συνοχής	
1. Παράλειψη λέξης 2. Επανάληψη λέξης 3. Αντικατάσταση λέξεων με χρήση αντωνυμιών (προσωπικών, δεικτικών, αόριστων, αναφορικών) συνωνύμων λέξεων που ανήκουν στον ίδιο θεματικό χώρο και παρουσιάζουν νοηματική συγγένεια υπερωνύμων συνυπωνύμων γενικότερου όρου	
Νέα λέξη/έννοια	

3ο ερώτημα: Ερωτήσεις αναφορικά με τις γλωσσικές επιλογές του/της συγγραφέα

Στους πίνακες που ακολουθούν να γράψετε τι σημαίνουν οι μεταγλωσσικοί όροι

3α) Προτάσεις

Τι σημαίνουν οι όροι που αναφέρονται στις προτάσεις που συναποτελούν την περίοδο	
Τι δηλώνουν οι αποφαντικές προτάσεις	
<u>Ερωτηματικές προτάσεις</u>	Στο αρχείο αυτό υπάρχει αποδελτίωση όλων των σχετικών ερωτήσεων και απαντήσεων από την Τράπεζα θεμάτων
Ερωτηματικές προτάσεις ως προς το νόημα	
Λειτουργία σε σχέση με το είδος, τη θέση τους στο κείμενο	
<ul style="list-style-type: none"> ως προς τη διάρθρωση του κειμένου 	
<ul style="list-style-type: none"> ως προς την αντίδραση του δέκτη 	
Όροι που αναφέρονται στη σύνδεση των προτάσεων και η λειτουργία τους	
Μακροπερίοδος λόγος	
Υποτακτική σύνδεση (απλή, διαδοχική)	Στην περίοδο εμπεριέχονταιπροτάσεις
Μικροπερίοδος ή βραχυπερίοδος λόγος	
Παρατακτική σύνδεση	Οι πληροφορίες είναι.....
Αντιθετική σύνδεση <ul style="list-style-type: none"> απλή (αλλά) και επιδοτική (όχι μόνο αλλά και) 	Πώς λειτουργεί;
Πολυσύνδετο	Πώς λειτουργεί;
Ασύνδετο	Ποια είναι η λειτουργία του ανάλογα με το περιεχόμενο;

3β. Γλωσσικές επιλογές/εκφραστικά μέσα

Λεξιλόγιο/μέρη του λόγου

Τι δηλώνουν τα παρακάτω μέρη του λόγου στα μη αφηγηματικά κείμενα	
Ουσιαστικά και ονοματικά σύνολα	1..... 2.....
Αντωνυμίες	
Επίθετα	Είδη 1..... 2..... 3..... Επίθετα που ευαισθητοποιούν Α λυκείου 14415, 14463
Μειοχές(-μένος-η, (-οντίας)	
Επιρρήματα, επιρρηματικές φράσεις	
<u>Λέξεις σε σημεία στίξης</u>	
Λέξεις σε μονή ή διπλή κεραία [- -]	
Λέξεις σε παρένθεση [()]	
Λέξεις σε εισαγωγικά [«»]	

Ρήματα σημασία και λειτουργία

Γιατί είναι απαραίτητη η λεξική σημασία (κυριολεκτική-μεταφορική) για κάθε ερώτηση;	
Τι γνωρίζετε για τα παρεπόμενα των ρημάτων; -λειτουργία-αιτιολόγηση επιλογής	
Ρηματικά πρόσωπα	
Αριθμός	
Ρηματικοί χρόνοι	
Ρηματικές εγκλίσεις	
Σύνταξη	

Καταφατική και αποφατική διατύπωση	
Άρση και θέση	
Αρνήσεις	

Γλωσσικός μετασχηματισμός: ονοματοποίηση ↔ ρηματική φράση

Τι δηλώνουν οι παρακάτω εκφράσεις τροπικότητας	
απλή οριστική, βέβαια, πράγματι, φυσικά, μάλιστα, προφανώς, πιστεύω, είμαι πεπεισμένος ότι...	
Ενδέχεται να, πιθανόν, ενδεχομένως, υπάρχει πιθανότητα να, ίσως, κατά τη γνώμη μου, νομίζω ότι, έχω την αίσθηση πως... μπορεί + υποτακτική, θα + οριστική	
αν, εάν, άμα, έτσι και, as + οριστική πολλών χρόνων, υποθέτω ότι, στοχεύω να, σκοπεύω να, προτίθεμαι να, λέω να κτλ.) + υποτακτική,	
Πρέπει να, οφείλουμε να, επιβάλλεται να, αναγκαστικά (επιχειρηματολογία αξιολογικού τύπου)	
Επιθυμούμε να	
Ευχή όλων είναι να..., μακάρι να...	

Γλωσσικός μετασχηματισμός

Ασκήσεις αναγνώρισης <https://www.filologikos-istotopos.gr/2022/06/23/neoelliniki-glossa-g-lykeiou-tropik/>

Είδος λεξιλογίου

Τι σημαίνουν οι μεταγλωσσικοί όροι;	
<ul style="list-style-type: none"> • Αναφορική/δηλωτική λειτουργία της γλώσσας • Κυριολεξία/δήλωση 	
<ul style="list-style-type: none"> • Συνυποδηλωτική/ποιητική/συγκινησιακή λειτουργία της γλώσσας 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ονοματοποίηση 	
<ul style="list-style-type: none"> • Λέξεις συγκινησιακά φορτισμένες.. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Λαϊκές λέξεις και εκφράσεις του προφορικού λόγου • προφορικότητα 	

<ul style="list-style-type: none"> • Λόγιες λέξεις Ακαδημαϊκό λεξιλόγιο	B'15374
<ul style="list-style-type: none"> • Ειδικό λεξιλόγιο 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ξένες λέξεις 	
<ul style="list-style-type: none"> • Συνώνυμα 	
<ul style="list-style-type: none"> • Αντώνυμα-αντίθετα Αντιθετικά ζεύγη λέξεων	
<ul style="list-style-type: none"> • Λεξιλόγιο που εκφράζει χρόνο 	B'16802
<ul style="list-style-type: none"> • Υπερώνυμα 	
<ul style="list-style-type: none"> • Υπώνυμα ή συνυπώνυμα 	
<ul style="list-style-type: none"> • Λέξεις με νοηματική συγγένεια από τον ίδιο θεματικό χώρο 	
<ul style="list-style-type: none"> • Γενικότερος όρος 	

Γλωσσικός μετασχηματισμός

Περιγραφικός-αφηγηματικός λόγος

Τι σημαίνει;	
Δείτε παραδείγματα ερωτήσεων και απαντήσεων	35700 Γ' 35591
Πώς αναγνωρίζω την περιγραφή και την αφήγηση σε μη αφηγηματικά κείμενα;	

Σχήματα λόγου

Ποια η λειτουργία τους;	
<ul style="list-style-type: none"> • Μεταφορά • Σύμβολα • Παρομοίωση • Προσωποποίηση.. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Σχήμα λιτότητας • Σχήμα παραλληλίας • Άρση και θέση • Υπερβολή • Αντίθεση 	

• Ειρωνεία	
• Οξύμωρο	
• Χιούμορ	

Τι ρόλο παίζουν τα σημεία στίξης;	
Τελεία	
Άνω τελεία	
Διπλή τελεία	
Κόμμα	
Διπλή παύλα	
Παρενθέσεις	
Αγκύλες	
Θαυμαστικό	
Ερωτηματικό	
Αποσιωπητικά	Στο τέλος της περιόδου Πριν από μια λέξη
Εισαγωγικά	

Ύφος

Πώς χαρακτηρίζουμε το ύφος σε ορισμένα σημεία του κειμένου Να γράψετε τους χαρακτηρισμούς ανάλογα με τις γλωσσικές επιλογές	
A <i>Ανάλογα με τα μορφοσυντακτικά φαινόμενα</i>	
-αναφορική λειτουργία της γλώσσας -λόγιο, αφηρημένο λεξιλόγιο, -λόγια γραμματική, διαδοχική υπόταξη, -μακροπερίοδος λόγος -απουσία δεικτών συνοχής -γ' ρημ. πρόσωπο	
όταν χρησιμοποιείται και - εξειδικευμένο-ειδικό λεξιλόγιο -τεχνικοί όροι	
-α' πρόσωπο ρημάτων που δηλώνουν έκφραση προσωπικής γνώμης, όπως: νομίζω, πιστεύω, θεωρώ, αποτελεί προσωπική εκτίμηση κ. λ π	
- καθημερινό λεξιλόγιο, λέξεις του προφορικού λόγου, -παρατακτική σύνταξη ή απλή υπόταξη -λείπουν τα πολλά επίθετα τα σχήματα λόγου, κυριαρχούν τα ρήματα και ουσιαστικά	

μεταφορικός και εικονοπλαστικός λόγος, στοιχεία ποιητικής λειτουργία της γλώσσας, επίθετα, εικόνες, περιγραφές, διαλογικά στοιχεία	
B. <i>Ανάλογα με τη διάθεση και το σκοπό του συγγραφέα</i>	
- α' ή β' ενικό ρημ. πρόσωπο ρημάτων που δηλώνουν βιώματα, εμπειρίες συναισθήματα -λέξεις συγκινησιακά φορτισμένες	
β' ενικό ή πληθυντικό πρόσωπο -προαιρετική υποτακτική ή προστακτική	
-χρήση λέξεων σε εισαγωγικά, υπονοούμενα, -οξύμωρο, ειρωνεία, -χρήση σημείων στίξης με σχολιαστικό τρόπο	
στοιχεία που προκαλούν γέλιο	
Γ. Ανάλογα με τις προθέσεις σε σχέση με το περιεχόμενο	
<i>Σχόλια και χαρακτηρισμοί, ειρωνεία, οξύμωρο που επικρίνουν, αποδοκιμάζουν κ.λπ</i> απόψεις, γνώμες, προβληματισμοί, (πιστεύω, νομίζω, κατά τη γνώμη μου) <i>Θεωρείται συχνά ότι... Γίνεται φανερό ότι... γ' ρηματικό πρόσωπο Πλάγιος λόγος</i>	καταγγελτικό, επικριτικό, ειρωνικό, σαρκαστικό ή αυτοσαρκαστικό, καυστικό, πικρόχολο, δηκτικό, επαινετικό κ.λπ. Υποκειμενισμός, διαλλακτικότητα Έλλειψη υποκειμενισμού, αντικειμενικότητα, ύφος απρόσωπο

Γλωσσικός μετασχηματισμός

Γλωσσικές ασκήσεις

- Παραγωγή και σύνθεση λέξεων
- Αξιοποίηση λέξεων σε προτάσεις

Αναγνώριση κειμενικών ειδών Γ' λυκείου

Χρονογράφημα	35812 Γ'
Οδηγίες	30062 Γ'
Επιστημονικός λόγος	31438,30063,27645,26644,24,912 Γ'
Ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο	24896 Γ'
Επιστημονικό άρθρο	30068,30052 Γ'
Άρθρο	24833 Γ'
Δοκίμιο	31365, 30080 Γ'

Η ορολογία βασίζεται στη μελέτη των αποδελτιώσεων του Β θέματος από συναδέλφους, τις οποίες έχω κοινοποιήσει στο προφίλ μου στο facebook.

Μαρία Μποβολή , 23/4 Αποδελτίωση της Β' και Γ' λυκείου

Μαρία Κάππου, Ρηματικά πρόσωπα-θεωρία και παραδείγματα <https://bit.ly/3jixANe>

Μαρία Κάππου, Παραδείγματα ενδεικτικών απαντήσεων από την Τράπεζα θεμάτων <https://bit.ly/3Z0bBR4>

Περογαμβράκη Χαρά, αποδελτίωση ερωτήσεων Β' λυκείου

Τάσος Χατζηναστασίου, Filologika.gr

Χωρίς αυτή την αποδελτίωση δεν θα ήταν δυνατή η προσπέλαση της ορολογίας στα

188 κριτήρια της Α' λυκείου

179 κριτήρια της Β' λυκείου και

128 κριτήρια της Γ' λυκείου